

PADLIM VOJAKOM SVETOVNE VOJNE!

Dne 17. maja se je zbralo v lepi Savinjski dolini v divnih Petrovčah par tisoč trpinov iz svetovne vojne, velika množica vojnih vdov ter sorodnikov padlih žrtev iz svetovne vojne.

Že v jutranjih urah so se začele zbirati velike množice od blizu in daleč. Skoro da je bila vsaka župnija lavantinske škofije zastopana, veliko je pa tudi prišlo zastopnikov iz ljubljanske škofije. Okrog 10. ure se je napolnila obširna petrovška cerkev do zadnjega kotička in ves trg pred cerkvijo je bil poln ljudstva, ki ni moglo več v cerkev.

Sv. maša, ki je bila nameravana na prostem, se ni mogla vršiti od zunaj, ker je ravno ob 10. uri močno deževalo, a kratki dež ni nič kazil slavnostnega programa.

Točno ob 10. uri je bila pridiga č. g. Bonača, kateri je govoril krasno in je z jedrnatimi besedami elektriziral srca vseh navzočih. Sv. mašo zadušnico za padle bojvnike je daroval bivši vojni kurat č. g. Ratej iz Trbovelj. Po sv. maši so bile slovesne molitve za vse padle vojake lavantinske škofije. Nato se je vršilo defiliranje v čast padlim tovarišem v cerkvi pred ploščo, katera je bila v spomin padlim vzdana že leta 1927, ter darovanje za stroške prireditve.

Takoj po cerkvenem opravi se je začelo zborovanje Z. S. V. na prostem pred cerkvijo, kjer je bilo navzočih 4000 do 5000 občinstva. Zborovanje je otvoril namestnik predsednika Z. S. V. g. Orehek, ki je povedal, da se g. predsednik ni mogel vsled bolezni osebno udeležiti, na kar je bil enoglasno izvoljen g. predsednik Z. S. V. major Colarič častnim članom. Izvolitev se mu je takoj brzojavno naznanila. Istodobno se je poslala brzojavka prvemu slovenskemu generalu g. Rudolfu Maister v Mariboru.

Govorili so še na to razni člani Z. S. V., člani raznih podružnic in invalidskih organizacij, nakar je predsednikov namestnik ob ¼ na 13 zaključil slavnostno zborovanje.

Vsa prireditve je bila veličastna manifestacija za obnovo prijateljstva miru v družinah, v sosedih, v občinah in med državami celega sveta.

Pri vsej prireditvi je izborna igrala dična rudarska godba iz Velenja, katera je celo slavnost še povečala. Cerkev, javna poslopja ter večina vse hiše so v počast padlim žrtvam razobesile žalne, državne in narodne zastave.

Vam vsem, ki ste prišli od daleč in blizu v ljub slabemu vremenu, kljub pomajkanju denarja in vsi, ki ste darovali darove v cerkvi pri darovanju ter vsi, ki ste odkupili izkaznice za polovično vožnjo, ste s tem pripomogli, da so se pokrili

stroški za godbo in prireditve izrekamo najlepšo zahvalo. Za prihodnje leto na Vnebohod vas že sedaj vabimo, da agitate za zopetno veliko udeležbo v Petrovčah. Torej še enkrat najlepša hvala in na svidenje prihodnje leto! — Odbor Z. S. V.

Zaslužen odlikovanje. Za 40 letno plodonosno delovanje na polju krščanske dobrodelnosti je odlikoval kralj cerkovnika mariborske bazilike Matere Milosti g. Jakoba Nedeljko z zlato kolajno. Zaslužen odlikovanje bo izročino obče znanemu in priljubljenemu odlikovancu 3. junija. Pripomnimo, da je bil g. Nedeljko že odlikovan decembra 1926 z velikim odlikovanjem iz rok papeža. K novemu odlikovanju g. Nedeljku »Slov. Gospodar« iskreno častita!

Novi bankovci po deset dinarjev. V Beograd je prispela prva pošiljatev novih bankovcev po 10 Din, ki jih je Narodna banka naročila v Parizu. Bankovci pridejo šele kasneje v promet. Bankovci so manjši kot sedanjí, ki so bili izdelani v Ameriki. To so zadnji bankovci, ki jih je dala Narodna banka delati v inozemstvu, kajti na Topčideru je nova tiskarna Narodne banke že gotova in bo v jeseni že pričela z obratom.

Umrli je na Dunaju bivši general avstrijske vojske Auffenberg — Komarov.

Samoumor. V sredo zvečer je skočil pod osebni vlak pri Hrastniku 22 letni steklarski delavec Ivan Reberšek. Kolesa so mu odrezala glavo. Vzrok samoumora je že nepojasnen. Reberšek je bil priden fant, ki je svojega očeta znatno podpiral. Živel so skupaj: Oče, Ivan in mlajši brat Jože, ki je tudi zaposlen v steklarni.

Kar dve težki nesreči. Iz Ptuja poročajo: Franc Pintarič, posestnik iz Hajdine pri Ptuju, je pri vožnji padel tako nesrečno pod voz, da mu je šlo kolo čez nogo in mu jo zmečkalo. Ivanu Lorgerrju, hlapcu ptujskega minoritskega samostana, so se splašili konji, pri čemer je prišel pod voz in so mu kolesa zdrobila prsni koš. Oba so pripeljali v bolnico v Ptuju.

Poštenemu najditelju. Na Vnebohod je odnesel veter iz mariborskega mestnega avtoomnibusa nov črn moški klobuk na vožnji od Zerkovc proti Pobrežju. Pošten najditelj naj izroči najdeni klobuk uredništvu »Slov. Gospodarja«, da se izroči proti nagradi lastniku.

Pismo vojaka iz Kosovega polja iz Prištine. Nekaj običajev iz Kosovega. Radoveden sem bil, kako pokopavajo na Kosovem polju mrliča. Ker se oblačijo ljudje na Kosovem po vsem drugače nego Slovenci, so tudi njihove navade ob raznih slovesnih prilikah popolnoma drugačne nego naše. Slučajno sem bil enkrat priča turškemu pogrebu. Štirje so nosili na 8 deskah mrliča. Telo je imel pokrito s črnim pregrinjalom, noge pa z belo ruto. Nosači so se vedno menjavali, in sicer od zadaj proti sprednji strani. Pravoslavni vozijo rajne ravno tako kakor mi

katoliki. Mladi fanti prepevajo v sprevodu, odrasli moški spremljajo mrliča pokritih glav. — Pri svatbah vidiš na Kosovem vedno zastavo in seve cigana muzikanta. Srbski kmetje se oblačijo ob tej priliki slikovito. V cerkvi položi duhovnik ženi- nu ter nevesti krono na glavo. Sploh so vsi običaji na Kosovem ravno za Slovence zanimivi in za slovensko pojmovanje nekaj izrednega. — S pozdravom, Ogrizek, Priština.

Nova poštna avtomobilska zevza v Prekmurju. Dne 15. maja je bila otvorjena nova poštna avtomobilska proga med Mursko Soboto in Rogaševci. Otvoritev se je izvršila na zelo slovesen način. Nova proga je nadaljevanje proge Doljnja Lendava—Murska Sobota.

Samoumor. V noči 14. maja se je ustrelil na domu pri svojih starših bivši trgovec na Vranskem Davorin Strmšek. Živel je v slabih denarnih razmerah. Zadnje čase je večkrat kazal znake duševne zmedenosti.

Smrtna kosa. Dne 15. maja je umrla v Studenicah pri Poljčanah Jožefa Košir, v 68 letu starosti. Blagopokojna je bila vzorna žena in skrbna mati. Spoštoval jo je vsak, ki jo je poznal. Za njo žalujejo že osi- veli mož, hvaležni otroci in ostali sorodniki. Domača zemlja ji naj bo- de lahka. Naj v zasluženemu miru počiva. Priporočamo jo v motivev.

Smrtna nesreča. V petek 18. maja se je zgodila na Tržaški cesti iz Ma- ribora proti mestnemu vodovodu pri gostilni Lešnik smrtna nesreča. Mestni traktor je vozil iz gramoznice pesek proti mestu. Krog enajste ure predpoldne se je oprijel priklopnega voza, katerega je vlekel traktor, kle- par Schafhalter, ki je sedel na kole- su. Pred krčmo Lešnik je padel kle- par z becikeljnom vred pod s pes- kom naloženi priklopljen voz. Težka kolesa so neprevidnemu kolesarju popolnoma zdrobila glavo, da je ob- ležal mrtev na mestu nesreče. Schaf- halter zapušča troje otrok.

Smrt našega odličnega pristaša. Iz Šmarja pri Jelšah poročajo: Naš trg globoko obžaluje zgodnjo smrt svojega tržkega župana in gerenta okrajnega zastopa, g. Ivana Ander- luha. Z veliko vnemo in z mnogim uspehom je rajni načeloval tej obči- ni že drugokrat in četudi je šele pred par meseci prevzel okrajno gerent- stvo, se je že povsod poznala njego- va spretna roka, modra glava in do- bro srce. Po njegovem prizadevanju imamo lastno hišo, v kateri uraduje tudi srezko poglavarstvo, zvožena cesta proti Pečici je temeljito popra- vljena in kmalu bo dogotovljena pre- potrebna cestna zveza s kozjanskim okrajem. Smrt je vrlemu možu že segala za vrat, a on je še skrbno de- lal za svoje rojake, dokler ga ni za- vratna posledica svetovne vojne po- ložila na mrtvaški oder. V soboto po- poldne, dne 19. maja, so mu naši zvo- novi po odpetih večernicah v prosla- vo nedelje, zaplakali žalostno slovo. Vkljub naliwu in blatu se je udeleži-

la njegove zadnje poti velikanska množica rojakov iz celega okraja in še posebno iz tržke in okoliške občine, uradništvo, učiteljstvo z dolgo vrsto učencev, požarna bramba, več oblastnih poslancev z oblastnim odbornikom g. M. Krajncem, gerent g. dr. Godnič in še mnogo odličnih prijateljev in častilcev. Pač gotovo se je vsakdo posolžil, ko se ga je s tolažilno besedo spominjal voditelj pogreba monsignor Vreže in ko so proslavljali njegove vrline in zasluge g. srezki glavar dr. Kartin v imenu velikega župana, g. odbornik Krajnc v imenu oblastnega odbora in g. oblastni poslanec Turk v imenu prijateljev. Počivaj v miru, blagi mož in dobri oče, vrli sin naše lepe domovine in nepozabni prijatelj svojih rojakov!

Č. g. župnik Alojzij Leben umrl. Pri Sv. Križu nad Mariborom je umrl tamošnji č. g. župnik Alojz Leben. Blagopokojni se je rodil dne 31. 1. 1878 pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji. Posvečen je bil v Mariboru 25. 7. 1905. Bil je mirnega značaja in priljubljen kot dušni pastir med ovčicami ter duhovnimi sotovariši. — Ostani mu ohranjen blag in hvaležen spomin!

Lepa slovesnost ob severni meji. Zadnjo nedeljo se je vršilo pri Sv. Križu nad Mariborom slovesno odkritje spomenika za časa svetovne vojne padlim žrtvam. Pri tej slovesni in pomenljivi priliki je govoril in opravil sv. daritev na prostem priznani govornik g. monsignor Janez Vreže iz Maribora. Slovesnosti sta prisostvovala tudi g. oblastni inšpektor dr. Franc Kotnik in profesor g. Mlaker iz Maribora.

Binkoštni pozdravi naših fantov vojakov in orožnikov. Iz vseh garnizij po južnih krajih naše države so poslali naši fantje vojaki in vrli slovenski orožniki binkoštno pozdrave naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja«. Radi pomanjkanja prostora je popolnoma nemogoče objaviti imena vseh in radi tega beležimo na kratko dejstvo, da so slovenski fantje vojaki in orožniki za vsake večje praznike v duhu doma pri svojih v Sloveniji. Vsem fantom vojakom in orožnikom želita tudi uredništvo in uprava »Slovenskega Gospodarja« prav vesele binkoštno praznike!

Za gerenta okrajnega zastopa za okraj Šmarje pri Jelšah je g. veliki župan imenoval oblastnega poslanca g. Ivana Turka.

Roparska tolpa. V Dravski dolini se je pojavila več mož broječa roparska tolpa, ki je izvršila že par prav drznih roparskih vlomov in napadov. Ljudstvo je razburjeno radi drznosti roparjev. Orožništvo je pridno na delu, da izsledi in izroči roki pravice te drzneže, ki so se priklatili

v mirno Dravsko dolino bogzna od kod!

Obstrelil ga je. Dne 17. t. m. je obstrelil lovski čuvaj Jožef Robar gosp. Antona Godeca. Slednji je lovil ribe v grof Attemsovih ribnikih v Gorn. Logu. Jožef Robar ga je pozval, naj mu sledi k županu. Par korakov od ribnika pa je Godec odskočil v gozd. Jožef Robar je hitel za njim ter ga ustrelil. Nesrečneža so šibre zadele v razdalji 10 korakov v desno stran trebuha. Nesrečnež je seveda padel v globoko nezavest in takega je našel čez tri ure neki možki. Obvestil je takoj o tem občane, ki so k nesrečnežu poklicali slovenjebistriškega g. zdravnika dr. Jagodiča. Ta je ugotovil, da ima prestreljena čreva in želodec, nakar ga je z lastnim avtom prepeljal v mariborsko bolnico. Operacija ni bila več mogoča, ker so se že nesrečnežu vnela čreva. Godec še živi in trpi grozne bolečine in je le malo upanja, da bi okrevail. Zapušča ženo in dva otroka.

Novice iz Ormoža. Nekaj posebnega je bilo za Ormož, da je razposlopje okrajnega sodišča visela od petka do ponedeljka zjutraj bela zastava — znamenje, da nimajo nikogar zaprtega. Pa sta snela belo zastavo dva mla deniča, ki so ju prignali v zapor, ker sta osumljena vloma v poslovne prostore tukajšnjega poštnege urada. Vlom se je izvršil v noči od nedelje na ponedeljek. Vlomilec je malo blagajno siloma odprl, toda ni vzel denarja, okrog 200 Din, temveč se je spravil na veliko blagajno in navrtal že precej veliko luknjo. Nočni čuvaj je videl luč v pisarni in prepodil vlomilca, ne da bi ga bil v temni noči spoznal. Vlomilec si je bil izposodil razno orodje v delavnici gospoda Kreutza. Aretiranca odločno zanikata vsako krivdo. Mogoče se bo pa le posrečilo ugotoviti krivca in še najti sled za onim predrznežem, ki je enkrat v jeseni udril skozi okno v župnijsko pisarno in od tam odnesel nekaj drobiža. — Ako si hoče kdo pri nas dati popraviti kak zob, se mora peljati v Ptuj, Ljutomer, Središče ali celov Čakovec. Menda bi en zobozdravnik ali zobotehnik tudi pri nas mogel shajati. Ali pa naj bi se kdo vsaj parkrat v tednu pripeljal v Ormož ordinirat, da ne bi bilo potrebno ljudem se drugim voziti. — Grob nekdanjega župana in velikega dobrotnika ormoške občine Kada je ves zaraščen s preslico in drugim plevelom. Kje bi se našla usmiljena roka, ki bi hotela grob opleti in osnažiti?

Električni tok je ubil v Št. Ilju v Slov. gor. 27letnega Josipa Breznika od Sv. Jakoba. Breznik je bil zaposlen pri popravljanju hiše gostilničarja in poštarja Sfiligoja. Nesreča je hotela, da je delavec zagrabil za električno žico in ga je elektrika ubila. Pokojni zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Vlomilci na delu. V torek zjutraj so zapazili v Poljčanah, da je bilo vlomljeno v spodnje prestore Maličeve hiše, kjer je zaloga piva. Vlom je bil izvršen z luknjicami krog ključavnice in z odvitimi zapahi. V blagajni je bilo nad 15 tisoč Din, hranilna knjižica in še nekaj drobnarij. Za vlomilci še ni sledu.

Eksplodizija strupenih plinov. — V Hamburgu se je pripetila strahovita nesreča s strupenimi plini, ki daje predokus bodočih vojn. Na skladišču kemične tovarne Hugo Holzenberg v svobodni luki so popokali sodi, v katerih se je nahajal fosgen, to je strupen plin, ki so ga vporabljali že v svetovni vojni kot »žoltokrižni plin«. Fosgen je prodril v ozračje, veter ga je še bolj raznašal. Ljudje so začeli cepati, ne da bi bil kdo vedel, kaj se je prav za prav zgodilo. Najprej so začeli ugibati, da uhaja svetilni plin — fosgen je popolnoma neviden — toda izpačena človeška trupla so odkrila, kje da je sovražnik. Gasilci in redarji so se opremili z varovalnimi krinkami in začeli pobijati plin z vodo in amonijakom. Ogrožene mestne dele so začeli izpraznjevati. Med prebivalstvom je nastal nepopisen strah. Vsi razpoložljivi rešilni in bolniški vozovi so neprestano v službi, da odvažajo onesveščene in mrtve. Število žrtev še ni znano, vendar gre v stotine. Umrlo je dosedaj 10 oseb, večina ostalih je v smrtni nevarnosti.

Rudarska nesreča. V severoamerikanskem rudokopu Mather se je zgodila rudarska nesreča, ki je zahtevala po dosedanjih ugotovitvah 36 smrtnih žrtev, 150 rudarjev pa še pogrešajo. Nesrečo so povzročili strupeni plini.

Izpit z odličnim uspehom. Dne 11. in 12. t. m. so napravili gojenci 25. kurza žandarmerijske šole 8. žand. polka v Ljubljani izpit z odličnim uspehom sledeči žandarji: Rudolf Mlinarič, Lorenc Steinberger, Alojz Ramščak, Mihael Osterman, Andrej Ancelj, Lorenc Jereb, Valentin Ravšelj, Josip Lehner, Franc Lah, Janez Pernuš, Janez Cerovšek, Franc Oblak, Martin Pekovšek, Fran Süssinger, Mihael Ogorevc, Alojzij Rodek, Alojz Kastigar, Tomaž Bergant, Matej Mlakar in Janez Leskovar.

Prireditvev Jadranske Straže. Odbor Jadranske Straže v Mariboru priredi dne 7. junija na Telovo popoldne v bivši kadetnici ljudsko veselico. Opozorjamo na to prireditvev!

Tombola Podmladka Rdečega križa. Sodeč po predpripravah, bo ta tombola, ki se bo vršila v nedeljo, dne 3. junija, ob dveh popoldne na Trgu Svobode v Mariboru, vse kakor ena najlepših, kar dokazujejo krasni dobitki, ki so v izloži tvrdke Weka na Aleksandrovi cesti. Mali podmladkarji že pridno sodelujejo pri predprodaji tablic in naj ne bi bilo prav nikogar, ki bi jih ne pokupil nekaj. Podmladek društva Rdečega križa bi rad odposlal letos dve koloniji, zato je naša dolžnost, da podpiramo blag namen prireditve. Oglejte si dobitke in oskrbite si pravočasno tablice, ki jih je dobiti v vseh večjih tobakarnah po 2 Din.

Vozni red

za železnice in avtobus proge Slovenije, veljaven od 15. maja 1928. se dobi v TISKARNI SV. CIRILA v Mariboru. Cena komadu Din 2.—